

Vườn Quốc gia Phong
Nha - Kẻ Bàng
(VQGPN-KB)

nằm trong khu Bảo
tồn Phong Nha - Kẻ
Bàng với diện tích rất
lớn (đến 200.000ha),
riêng Vườn QG có
diện tích 85.754ha,
được thành lập ngày
12/12/2001 theo Quyết
định số 189 của Thủ tướng
Chính phủ.

Năm 2003, VQGPN-KB đã được UNESCO
công nhận là "Di sản Thiên nhiên Thế giới". Năm
2010, Vườn VQGPN-KB lại được Chính phủ
Việt Nam trình hồ sơ lên UNESCO công nhận là
"Di sản Thiên nhiên Thế giới" lần thứ hai với tiêu
chí về đa dạng sinh học.

Sau 10 năm bảo tồn và phát triển, VQGPN-
KB được Chính phủ công nhận và xếp hạng là
một trong 10 di tích quốc gia đặc biệt.

Theo quan điểm của tôi - một kỹ sư địa chất,
cho thấy VQGPN-KB với những tiêu chí đặc biệt
của nó thì rất xứng đáng để là "Công viên Địa
Chất" (CVĐC).

Thứ nhất, về tiêu chí diện tích: với diện tích
nói trên, VQGPN-KB là một vườn lớn, trong khi
đó, một số CVĐC trên thế giới khó sánh với nó
về mặt diện tích.

Thứ hai, về tiêu chí địa chất - địa mạo:
VQGPN-KB được thành tạo với kết quả tổng
hợp của 5 giai đoạn phát triển của vỏ trái đất, từ
kỷ Ordovic muộn - Silur, kỷ Devon, kỷ Carbon -
Permi, nguyên đại Mezozoi, Kainozoi (Trung
sinh và Tân sinh), sớm nhất cách đây chừng 400
triệu năm. Các đất đá được thành tạo chủ yếu là
đá vôi, đá vôi dolomit hóa, dolomit, ít hơn là cát
kết, đá phiến sét, bột kết, các trầm tích bờ rời hiện
đại (kỷ Đệ Tứ).

Địa hình của VQG PN-KB rất đa dạng, gồm
các núi đá cacbonat hình dạng, cao thấp khác

VƯỜN QUỐC GIA PHONG NHA-KẸ BÀNG CÓ THỂ XỨNG ĐÁNG LÀ "CÔNG VIÊN ĐỊA CHẤT"

PHẠM NGỌC HIÊN - *Hội Địa chất Quảng Bình*

nhau, các đồi núi đá phiến sét, các thung lũng. Độ
cao của VQG PN-KB từ vài trăm mét đến 700-
900m, với những đỉnh núi cao trên 1.500m, có
những thác nước đẹp như thác hoặc suối nước
Moọc,...

Do đặc điểm khí hậu nhiệt đới mưa nhiều kết
hợp với các đất đá cacbonat nên đã tạo cho địa
mạo của Vườn cũng rất đa dạng, rất phong phú,
bao gồm:

+ Địa hình bào trụi Karst trên mặt với các
dạng địa hình Karst dạng nón, dạng tháp, tai
mèo, bẫy thốt, phễu Karst, địa hình âm,... làm
cho cảnh quan của VQG PN-KB thêm đẹp và
hấp dẫn, muôn hình muôn vẻ.

+ Các hang động đá vôi rất phong phú. Theo
các nhà khoa học, tại VQGPN-KB có thể có tới
300 hang động lớn nhỏ, trong đó hiện nay đã phát
hiện, khám phá đến hơn 30 hang động, trước hết
là động Phong Nha với 7 "cái nhất" của thế giới
với những huyền thoại hấp dẫn. Có những hang
động có chiều cao nhất thế giới, dài nhất thế giới,
đẹp nhất thế giới như: hang Sơn Đoòng, động
Thiên Đường,... Các hang động này đang thu hút
du khách trong và ngoài nước du lãm. Tuy nhiên,
hiện nay chúng ta mới đưa vào khai thác vài hang
động như Phong Nha, Tiên Sơn, Thiên Đường.

Thứ ba, tiêu chí về đa dạng sinh học:
VQGPN-KB được thảm thực vật bao phủ đến
96% diện tích, rừng nguyên sinh ít bị tác động

chiếm 92% diện tích với nhiều loại thực vật, động vật rất đa dạng và quý hiếm. Theo các kết quả nghiên cứu đến năm 2008 đã xác định sự có mặt của 2.651 loài thực vật bậc cao có mạch, trong đó có 116 loài thực vật quý hiếm được ghi vào Sách Đỏ VN, Sách Đỏ IUCN.

Về động vật, có 735 loài động vật có xương sống, 369 loài côn trùng, trong số đó có 129 loài quý hiếm được ghi vào Sách Đỏ VN và Sách Đỏ IUCN. Ngoài ra, hiện nay vẫn còn phát hiện thêm nhiều loài quý hiếm nữa.

Nhìn chung, mức độ bảo tồn của đa dạng sinh học VQG PN-KB vẫn còn rất tốt. Tuy nhiên, hiện nay, nạn phá rừng, săn bắt động vật cũng đáng báo động. Chính quyền địa phương cần có những biện pháp chặt chẽ hơn để ngăn chặn.

Ngoài ra, trong VQGPN-KB còn có những di tích lịch sử, văn hóa có giá trị. Tóm lại VQGPN-KB có đủ điều kiện để xây dựng một Công Viên Địa Chất (GEOPARKS). Đến lúc đó việc phát triển du lịch và bảo vệ VQG PN-KB tại đây sẽ phát triển mạnh.

P.N.H